

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye sa wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Włochy. — Niemce. — Rosya. — Montenegro. — Wyspy Jońskie. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 14go maja. Dnia 12go b. m. wydana i rozelana została z c. k. galicyjskiej drukarni rządowej we Lwowie część XIX. oddziału I. z r. 1857 Dziennika rządowego dla okręgu administracyjnego c. k. Namiestnictwa we Lwowie.

Część ta zawiera:

- Nr. 240. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 27go listopada 1857, obowiązujące we wszystkich krajach koronnych powszechnego związku celnego, w gładem postępowania, jakie ma być zachowaniem w obrocie z Modeną na mocy zawartego między Austryą i Modeną nowego traktatu zjednoczenia celnego z dnia 15go października 1857.
- Nr. 241. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 22go grudnia 1857, z oznajmieniem, że utworzony został samodzielny sąd handlowy w Pradze i kiedy rozpocznie się działalność jego.
- Nr. 242. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 22go grudnia 1857, obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, względem borgowania podatku od cukru z buraków za osobistą rękojmią.
- Nr. 243. Rozporządzenie ministerstwa handlu, budowli publicznych i komunikacyi, tudzież ministerstwa skarbu z dnia 23go grudnia 1857, obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, względem kontroli stempłowej na podlegających stempłowi, a przez pocztę przesyłanych drukach krajowych.
- Nr. 244. Rozporządzenie ministrów spraw wewnętrznych i sprawiedliwości z d. 24. grudnia 1857, z obwieszczeniem, kiedy rozpoczyna działalność swoją sądy urbaryalne, które mają być ustanowione w królestwach Krocacyi i Sławonii.

Sprawy krajowe.

Lwów, 14. maja. W ciągu bieżącego roku szkolnego przedsięwzięte będą dalsze egzamina z rachunkowości z uczącymi się prywatnie. — Dnia 20. i 30. czerwca, tudzież 10, 20 i 30 lipca r. b. (Warunki przypuszczenia do egzaminu zawierają się w dzisiejszym dodatku urzędowym w ogłoszeniu konkursowym pod nr. 27).

— W obwieszczeniu z d. 6. marca r. b. do l. 109, (ob. nr. 63 Gaz. lw.) którym pp. fabrykanci i rękodzielnicy wezwani zostali do jak najliczniejszego udziału w zamierzonej we Lwowie w miesiącu czerwcu r. b. wystawie krajowych płodów przemysłowych, ostateczny termin podania deklaracyi względem przesłania przedmiotów na tę wystawę wyznaczony był do ostatniego kwietnia b. r.

Do dnia dzisiejszego nadeszło do izby handlowej i przemysłowej z miasta Lwowa i z prowincyi w ogóle tylko 30 takich deklaracyi, i nie spodziewać się, ażeby teraz, kiedy ostatecznie wyznaczony termin już od kilku dni upłynął, jeszcze dalsze zgłoszenia nadeszły.

Przy tak nadzwyczajnie słabym udziale, urządzenie wystawy nie odpowiedziałoby pod żadnym względem celowi, do którego izba za pomocą tego przedsięwzięcia zmierzała.

Wystawa tak małej ilości zapowiedzianych przedmiotów nie przedstawiałaby bynajmniej wiernego obrazu przemysłowości krajowej ani przyniosłaby korzyści, jakich tylko po dokładnem zestawieniu płodów krajowego przemysłu spodziewać się można, przeciwnie naraziłaby szczupłą liczbę uczestników na niepotrzebne wydatki.

Miasto obznajomić publiczność z przemysłowością krajową, wystawa podobna błędnie tylko dałaby wyobrażenie o naszych stosunkach rękodzielniczych, przytem nie można się spodziewać, ażeby w braku wszelkich innych funduszy oprócz kwoty 300 złr., którą gmina miasta Lwowa na ten cel wyznaczyła, dochód z biletów, za którymi miał być dozwolony publiczności wstęp na wystawę, sam przez się mógł wystarczyć na pokrycie kosztów jej urządzenia.

Izba ma to zaspokojenie, że równie w duchu rozporządzenia wysokiego ministerstwa handlu z dnia 16go marca 1853 do l. 561, wkładającego na izby handlowe i przemysłowe obowiązek urządzić w swych okręgach od czasu do czasu wystawy przemysłowe, jako też i ze względu na materialne dobro kraju, wszelkich dokładała starań, by to przedsięwzięcie do skutku przeprowadzić.

Gdy jednak najszczerze usiłowania izby, ażeby za pomocą wystawy wywołać żywszy ruch przemysłowy i handlowy tak pożądanym w kraju naszym z wyjątkiem pomienionej kwoty 300 złr., którą miasto ofiarowało, z nikąd ani zachęty ani wsparcia nie doznały, i to pożyteczne przedsięwzięcie o nieprzewidziane przeszkody rozbić się musiało, przeto izba handlowa i przemysłowa widziała się spowodowaną na posiedzeniu dnia 4go b. m. odstąpić od zamiaru urządzenia w tym roku we Lwowie wystawy krajowych wyrobów przemysłowych, i podobną wystawę, jeżeli stosunki pozwolą, dopiero w przyszłym roku w naszej stolicy urządzić.

Ponieważ według pewnych doniesień powszechna wystawa przemysłowa w Wiedniu przed rokiem 1860, nie przyjdzie do skutku, przeto zamierzona we Lwowie w przyszłym roku wystawa byłaby oraz przygotowaniem do powszechnej wystawy wiedeńskiej.

Odroczenie wystawy lwowskiej posłuży fabrykantom i rękodzielnikom krajowym do przysposobienia wyrobów celniejszych, a ponieważ uzasadnioną jest rzeczą, że wystawa, jaką izba zamierza, właśnie stanowi przemysłowemu największą korzyść przyniesie, przeto tuszyc można, że zabiegi izby około tak pożytecznego przedsięwzięcia w przyszłym roku przy powszechnym udziale uwieńczone zostaną pomyślnym skutkiem.

Z Izby handlowej i przemysłowej.

Lwów, 5. maja.

Adolf Rudyński, sekretarz.

(Br. Bourqueney wrócił. — Dodatki przy sprzedaży mięsa. — Kalendarz gregoryański.)

Wiedeń, 11. maja. Cesarsko francuski poseł Baron Bourqueney wrócił z Paryża.

— C. k. namiestnictwo upoważniło magistrat wiedeński do wydania rozporządzenia, że pod wyrazem „dokładki mięsa wołowego“ rozumieć się ma tylko drobniejsze części mięsa wołowego, głowizna, kości i inny podrób z woła, zaczem do tych dokładów nie mogą być policzone inne części bydłce, jako flaki, także nos i podgarle do zęba trzeciego, wszystkie gnaty bez szpiku, tłuszczu i mięsa, zaczem wszystkie tak zwane ochłapy są całkiem i bezwarunkowo wyłączone.

— Powszechna gazeta donosi z Zagrabia: Propozycyę Rosyi względem poprawienia starego juliańskiego kalendarza zaprowadzeniem rachuby gregoryańskiej powitali z wielką przyjemnością liczni chrześciance greckiego obrządku w południowo-sławiańskich prowincjach austryackich. Można sobie wyobrazić, jak liczne zamieszania i szkodliwe skutki powstają przez odmienne obliczenie dni miesięcznych a zwłaszcza świąt, osobiwie tam, gdzie mieszka razem ludność mieszana. Grecki kler pochwała bardzo takie zaprowadzenie, jednak życzyby należało, ażeby kalendarz gregoryański wszedł w wykonanie albo zaraz z początkiem przyszłego roku, albo z początkiem roku 1860, gdyż spieszniejszy przechód przyczyniłby się daleko więcej do zagodzenia różnic, niż powolna w gazecie rosyjskiej zaproponowana poprawka, na którąby jeszcze czterdzieście lat czekać przyszło.

Ameryka.

(Domowe wojny w centralnej i południowej Ameryce.)

Z Kallao piszą, że dnia 7. i 8. marca stoczono krwawą bitwę, przezco Vivanco musiał się cofnąć do Boliwii, a Arequipa wpadł w ręce jenerała Castilla. Stratę obudwóch podają na 2000 ludzi, a miasto było przepelnione rannymi.

Według wiadomości z Nikaraguy wystąpił jenerał Xerez na rządy Martineza, a zamieszanie w kraju było tak wielkie, jak nigdy przedtem. Mieszkańcy Nikaraguy zabrali paropływ „San Castor“ i zatopili rozpędziwszy woprzód złożoną z Kostarykanów straż okrętową. — Angielski okręt wojenny „Leopard“ popłynął z wojskiem z Jamajki do Honduras, ażeby tam powstanie Indyan przytłumić.

Hiszpania.

(Wynagrodzenie dóbr duchownych.)

Madryt, 30. kwietnia. Sprawozdanie komisji co do projektu ustawy względem zwrócenia dóbr kościelnych będzie już temi

dniami ukończone. Podług tego projektu zwrócone zostaną duchowieństwu dobra, które dawniej były własnością kościoła i obliczone zostały na 1,265.606 130 realów; tytułem wynagrodzenia otrzyma duchowieństwo łącznie z sumą oznaczoną artykułami 35. i 38. konkordatu 468,073.339 realów; prawdopodobną nadwyżkę, uzyskaną podług dotychczasowych obliczeń za sprzedane dobra, szacują na 848,887.730 real., w ogóle więc otrzyma duchowieństwo 2,575.587.199 realów. Oprócz tego otrzymają biskupi tytułem wynagrodzenia za dobra, oznaczone artykułami 35 i 38 konkordatu kapitał 581,619.628 realów w 3 procentowych inskrypcjach 1,454.049.060 realów; ogólna suma wynosi przeto 4,029.636.259 realów.

Depesza telegraficzna z 4. maja donosi: Projekt ustawy względem kolei żelaznej z Pampeluny do Mosqueteryi wywołał wielką opozycję w Kortezach. Rząd zapewnia, że użyje sprężystych środków dla utrzymania spokoju.

Anglia.

(Nowiny dworu. — Posiedzenie w parlamencie z 6. maja.)

Londyn, 8. maja. U Jej Mości Królowej było posiedzenie tajnej rady, a potem recepcya, na której znajdowali się sir Henry Bulwer z powrotem z Księstw Naddunajskich, p. Henry George Howard, nadzwyczajny poseł i pełnomocny minister w Florencyi i margrabia Bath. Brazyliński poseł wrócił tu wczoraj z kontynentu. Królowa Portugalii, która, jak już wiadomo, przybyła tu we czwartek, wyjeżdżała wczoraj po południu w towarzystwie księcia i księżny Terceira z dodaną sobie angielską świtą do Clarence-House odwiedzić księżnę Kent. Potem przyjmowała księżnę Lavrado. Wieczór wyprawiono na cześć Jej Mości Królowej wielką ucztę w pałacu Buckingham, na której znajdowali się wszystkie znakomitości kraju, francuski poseł książę Malakowy, oraz postowie Prus, Belgii i Portugalii. Dziś przed południem udali się wysocy Państwo do krystalowego pałacu. O 3. godzinie będzie Jej Mość Królowa przyjmować w pałacu Buckingham dyplomatyczne ciało. Wieczór będzie świetne przedstawienie w teatrze królewskim. Jutro zostaną przedstawieni znakomici Portugalczycy. Potem obiad u dworu. W poniedziałek nadworny bal w pałacu Buckingham. We wtorek odjedzie Jej Mość Królowa z Londynu do Plymouth, gdzie wieczorem tego samego dnia wsiędzie na okręt.

— Na posiedzeniu *Izby wyższej* z 6go b. m. wspomniał lord *Granville* o tem, że ministeryalny prezydent izby niższej dał na wniesioną interpelacyę odpowiedź tej treści, jakoby rząd Jej Mości Królowej zganił całkiem proklamacyę lorda Canninga do ludności w Oude. Uprasza o wyjaśnienie, czy też odpowiedź ta dana była za porozumieniem się lorda szanownego?

Lord *Ellenborough* nie wie nic o tem, co zaszło w izbie niższej, i nie mówił też o tem z swoim kolegą; lecz że czytał list jego pisany z powodu tej proklamacyi. Na zapytanie lorda *Granville*, jaka treść tego listu, odrzekł lord *Ellenborough*, że nazajutrz przedłoży odnoszące się dokumenta, i rzecz tę wyjaśni.

Lord *Ebury* zaproponował adres do korony z prośbą o mianowanie komisji dla rozpoznania liturgii anglikańskiej pełnej powtażeń i niepotrzebnych dodatków. Liturgia w teraźniejszej swej formie nuży duchownych, a oraz przytłumia także i ducha pobożności w gminie.

Arcybiskup z Canterbury i inni biskupi opierają się stanowczo propozycyi, gdyż najprzód nie widzą potrzeby polepszenia liturgii, a powtóre, że komisya królewska nie może mieć dość powagi zaprowadzać tak ważne reformy.

Lord *Ebury* odstępuje od swej propozycyi.

W *Izbie niższej* oświadcza kanclerz skarbu w odpowiedzi na interpelacyę, że potąd nie poddano jeszcze żadnej rewizyi postanowienia względem komercyjnego stanowiska Porty do innych mocarstw. Obrady nie tak prędko jednak nastąpią. Sądem jego przyznano Anglikom w Turcyi co do handlu i praw cywilnych te same korzyści, co i najbardziej uwzględnionym narodom. Interpelantowi może zresztą niewiadomo, że umową z roku 1834 ustanowiona została komisya, która od czasu do czasu ma rewidować taryfę turecką. Umowa ta zostaje potąd jeszcze w mocy obowiązującej, rewizyę przedsiębrano już nie raz, która czasu swego znów się powtórzy. Wojna z Rosyą przeszkodziła wprawdzie tej zwykłej potąd czynności, lecz był to stan wyjątkowy. Dodać tu musi, że postanowienia traktatu z roku 1834 od czasu wojny rosyjskiej nie podpadły rewizyi zwyczajnej.

Mr. *Bright* wyczytał z gazet, że jeneralny gubernator w Indyach wydał proklamacyę, w której sześciu rajów czyli zemindarów pozostawia w nagrodę ich lojalności w dziedzielnym posiadaniu ich dóbr ziemskich, gdy natomiast kładzie grabież na posiadłości wszystkich innych dziedziców czyli dzierzawców dziedzicznych w królestwie Audy. Zapytuje więc, czy sekwestr ten nastąpić ma z polecenia wyższego, a w przeciwnym razie, czy też rząd postanowił co w tej mierze, lub jeszcze postanowić zamierza?

Mr. *Baillie* oświadcza, że rząd otrzymał jeszcze przed 3ma tygodniami depeszę lorda Canninga z tą proklamacyą, jaką lord Canning chciał ogłosić zaraz po wkroczeniu wojsk do Luknowa. Rząd Jej Mości Królowej wziął proklamacyę natychmiast pod rozwagę, i wyraził decyzyę swoję w depeszy wysłanej niezwłocznie. Tak depesza jak i proklamacya mogą być przedłożone z łatwością, przy czem nadmienić musi, że względem proklamacyi tej nie wyszła z Anglii żadna instrukcyja.

Mr. *Bright* spodziewa się, że rząd zawiadomi izbę, jaka jest osnowa tej depeszy.

Kanclerz skarbu przyrzeka przedłożyć depesze w odpisie, i oświadcza przy tej sposobności, że rząd zganił zupełnie politykę gubernatora jeneralnego.

Mr. *Kinglake* odkłada mocę swoją względem paropływu „Cagliari“ aż do przedłożenia ważnych dokumentów, jakie temi dniami ministeryum spraw zewnętrznych otrzymało.

Mr. *Hutt* zapytuje, kiedy przedłożenie dokumentów tych właściwie nastąpi? Na to odrzekł kanclerz skarbu, że w tej chwili, kiedy sprawa ta jeszcze nie skończona, nie możnaby bez narazenia służby publicznej przedłożyć tych papierów, i że tego wymagać nie należy.

Mr. *Locke King* proponuje trzecie odczytanie bilu swego względem zniesienia przepisane go dla kandydatów parlamentarnych wykazywania się stanem majątku swego. Kandydaci szkodzą uwolnieni są od tego przepisu, a przecież należą do liczby członków izby najmniej od obcego wpływu zależnych. Ustawa wyłącza może pewną liczbę kartystów, lecz nie dosięga tych, którzy mając liczne znajomości lub pokrewieństwo mogą zasłonić się świadectwem fałszywym.

Mr. *Walpole* przyznaje, że nie można być pewnym, czy ustawa ta odpowiada całkiem zamiarowi, i czy samych tylko ludzi z majątkiem niezawisłym wprowadza do parlamentu. W wielu wypadkach sprzyja ustawa ta zręcznym pozorom, a nieraz wyłącza ludzi zdolnych i świątych, którzy wprawdzie zabezpieczają sobie pracą przychód znaczny, który jednak według ustawy tej nie może być uważany za majątek realny i zabezpieczający niezawisłość. Nie może się przeto sprzeciwić odczytaniu wtoremu, które też nastąpiło bez żadnego wprzód głosowania.

Francya.

(Cesarz odwiedził marszałka Bosquet. — Uchwały ciała prawodawczego. — Nowo urządzony telegraf elektryczny. — Przyjęcie Królowej holenderskiej. — Stan armii w Indyach. — Stan zdrowia marszałka Bosquet. — Wiadomości bieżące. — Administracyja w Algeryi. — Uchwały izby prawodawczej. — Prawa szlachectwa. — Stosunki wewnętrzne Francyi.)

Paryż, 8. maja. Jego Mość Cesarz odwiedził wczoraj chorożego marszałka Bosquet.

— Ciało prawodawcze przyjęło przedwczoraj ustawę względem drenaowania pól, a na wczorajszym posiedzeniu ustawę względem tytułów i herbów.

— Dziennik *Moniteur Universel* donosi, że dnia 6go maja w biurze jego w Paryżu przedsiębrano próby z nowo urządzonym telegrafem elektrycznym pp. Lucy-Foussarieu i Monilleron, za pomocą którego można przesyłać z największą dokładnością odwzorowane depesze telegraficzne w każdym języku. Telegraf ten składa się z trzech części („Manipulateur“, „Transmetteur“ i „Recepteur“), to jest z przyrządu mechanicznego, z przesyłacza podającego depesze dalej, i z odbieracza przyjmującego je na miejsce przeznaczenia, a chociaż może jeszcze być wydoskonalony, przecież należy już teraz sądem Monitora do najświetniejszych wynalazków elektrycznych wieku naszego.

Dnia 7. b. m. wieczór przybyła Jej Mość Królowa Holandyi do Paryża. Książę Napoleon wyjechał naprzeciw niej do Strasburga. Podróż z Sztrasburga do Paryża odbyła Królowa w nowym wagonie cesarskim, który z rozkazu Cesarza unyślnie dla niej trzymano w pogotowiu. Cesarz wyjechał naprzeciw Królowej do dworca kolei żelaznej, gdzie ustawiono gwardyę i wojska liniowe. Dalsza jazda szła bulwami „Sebastopol“ i „du Rivoli“ do Tuileryów, gdzie u wielkich schodów przyjmowała Cesarzowa gościa królewskiego. Jej Mość Królowa zamieszka przez cały miesiąc na dworze francuskim, który jak wiadomo odjechać ma 22go b. m. do Fontainebleau. Wielka księżna Stefania z Badenu spodziewana w Paryżu 7. b. m. z Ostendy, gdzie się widziała z Królową portugalską.

Z Londynu donoszą z 6go b. m., że od naczelnego wodza angielskiego w Indyach otrzymano raport z prośbą o niezwłoczne i konieczne przysłanie posiłków zbrojnych. Raport ten trzymają w Anglii jeszcze w sekrecie. — Upewnijają, że jenerał Campbell doniósł rządowi o znacznych stratach, jakie wojsko ucierpiało przez choroby i w różnych utarczkach z nieprzyjacielem; że w królestwie Audy wre jeszcze niepokój mimo zdobycia Luknowa, i że powstanie nie tylko się nie uśmierza, lecz nadto coraz bardziej wzmagają. Przy takim składzie rzeczy i dla zapobieżenia wszelkim dalszym wypadkom, wypada armię urządzić na nowo i przysłać jak najprędzej posiłki zbrojne do Indyów.

Dalej piszą z Paryża, że Królowa Holandyi postanowiła zaszczyścić obecnością swoją kilka posiedzeń akademii francuskiej, która na jej cześć zbierze się także i na posiedzenie nadzwyczajne.

— Stan zdrowia marszałka Bosquet bardzo się pogorszył, a na prośbę jego odwiedził go arcybiskup paryski dnia 6go b. m. — Oznaczono już oddziały wojskowe, które mają zebrać się w obozie pod Chalons, i 10go maja w pochód wyruszyć. Liczba wojsk tych nie będzie wynosić 50.000 żołnierza, lecz tylko 22.000, gdyż zmniejszony stan armii nie dozwala ściągnięcia większych oddziałów. Cesarz zjedzie do obozu i odbędzie przegląd tego wojska, lecz długo tam nie zabawi. — Ciało prawodawcze zamknie dnia 8go b. m. swe posiedzenia, i sądzą powszechnie, że jedno posiedzenie nocne wystarczy do załatwienia prac jeszcze zalegających.

— Wydział mianowany przez Cesarza do przedłożenia propozycyi w sprawie przekształcenia administracyi w Algierze ukończył

już prace swe przygotowawcze, i pozostaje jeszcze tylko ułożyć sprawozdanie, którem zająć się ma teraz radzca państwa Langlais wspólnie z jenerałem Salles, tudzież z pp. Chaix d'Estange i Wiktoorem Foucher. W razie utrzymania się tego planu mianowany być ma jak słyhać adjutantem Cesarza senator i jenerał Daumas.

— Po departamentach wzmagają się według otrzymanych doniesień zabiegi tajnych towarzystw. Dnia 6. b. m. przedsięwzięto rewizję domowa u żony pewnego dawniej redaktora dziennika *Siècle*, który obecnie bawi w Londynie.

Staraniem było rządu francuskiego odjąć przyszlým uroczystościom w Cherbourgu wszelki pozór demonstracji. Teraz eskadra morska otrzymała rozkaz, by podczas zjazdu Cesarza do Cherbourgu zawinęła do portu tamtejszego.

— Izba prawodawcza przyjęła ustawę asekuracji towarów i względem sumy 50.000 franków wyznaczonej na zakupno zbioru ornitologicznego księcia Karola Kanino, prawie bez żadnego zarzutu. Przedłożone 5. maja sprawozdanie deputowanego Dumirala względem tytułów szlacheckich poleca ustawę tę „w imieniu moralności i koniecznej polityki w sprawach rządu.“ Po przytoczeniu kilku przykładów z czasów dawniejszych dowodzi sprawodawca, że zasady z roku 1789 nie wyłączają bynajmniej godności dziedzicznych. Wszak w monarchiach konstytucyjnych i postępowych, w Holandyi i Sardynii, utrzymuje się instytucja szlachestwa bez żadnej przeszkody. Zasady z r. 89 nie należy upatrywać w marzeniach z roku 91. Dziedzicność tytularnej godności osobistej nie uwłacza w niczem równości obywatelskiej i politycznej, równości w obec prawa i równości narodowej; lecz w każdym uporządkowanym państwie musi być kara za przywłaszczenie tytułu nieprzynależnego, inaczej szerzyłby się ztąd bezład i nieporządek. Godności osobiste mogą się stawiać równie jak i prawo nadawania orderu legii honorowej w ręku monarchy środkiem pożytecznym ku wzmożeniu jego powagi i tem łatwiejszego pozyskania ludzi zasłużonych dla tronu. W końcu przytacza pan Dumiral z dzieł Napoleona III. te słowa: „Co do nas, tedy byłoby naszym życzeniem, by rząd miasto nadania tylko kilku osobom tytułu szlacheckiego, przyznawał go tyśiącom i milionom ludzi. Cieszyłoby to nas, gdyby rząd starał się przeistoczyć tych 35 milionów Francuzów wszystkich na szlachtę, a to ułatwiając im naukę, nakłaniając do moralności, i starając się o ich pomyślność i byt dobry, a co wszystko jest teraz tylko przywilejem niewiele, chociaż winno być udziałem wszystkich.“

Włochy.

(Projekt pożyczki. — Wyroki sądowe. — Wiosna opóźniona. — Układy z papieską stolicą.)

Turyń, 4. maja. Ministeryum przygotowuje się znowu do nowej walki. Sprawozdanie komisji względem pożyczki 40 milionów zostało już w izbie złożone, opiewa wprawdzie na korzyść rządu i przyjęcie tej ustawy jest prawie pewne, a jednak będzie debata bardzo żywa, gdyż wielu już mówców kazało się wpisać.

— W upłynionym tygodniu zapadło ośm wyroków śmierci. Szczęść wyroków padło na głównych członków zbójckiej bandy, która pod dowództwem zbiegłego niewolnika z galer nazwiskiem Delpero, przerażała upłynionego lata prowincye Alba i Piquerol równie jak nawet okolice Turyń. Wszyscy prawie skazani przyznali się do zbrodni, które popełniali z przerażającym okrucieństwem. Inne dwa wyroki śmierci przypadają na mieszkańców Turyń.

Rzym, 1. maja. Dawnym obyczajem stawiają na uroczystość św. Marka dnia 25. kwietnia, Ojcu świętemu pierwsze wiśnie, tak było i tego roku. Kredencarz, który te owoce przynosi na srebrnym talerzu otrzymuje od Jego Świątobliwości pieniądz Doppia. Tegoroczne wiśnie były zapewne z oranżeryi, gdyż pod gołem niebem jeszcze niewidzialne.

— P. Kiselew otrzymał przez księcia Woroncowa, który tu przybył w nadzwyczajnej misyi, nowe depesze odnoszące się do układów między papieską stolicą a petersburskim gabinetem. Te depesze były przesłane innym kurjerem z Petersburga do Wiednia, zkąd je przywiózł książę Woronców. Jak słyhać, posłużą zlecenia dane p. Kiselew tylko do ściślejszego porozumienia się z Rzymem. Wielka księżna Helena otrzymała także tym kurjerem listy od cesarskiej rodziny.

Niemce.

(Konferencye norymberskie. — Budżet saski. — Fuad Basza w przejeździe. — Petycyje względem zniesienia gry hazardowej.)

Berlin, 7go maja. Z rozkazu niemieckiego związkowego zgromadzenia obradowała norymberska konferencya nie tylko nad powszechnem prawem handlowem ale oraz nad rozmaitemi do ogólnego niemieckiego prawa wexlowego odnoszającymi się spornemi kwestyami, a nakoniec zdała z swych prac osobny raport. Obecnie przedłożył minister handlu, zapadła konferencyi uchwały, handlowym Izbom do rozpoznania.

Drezno, 6go maja. Po pięciogodzinnej obradzie nad budżetem ministerstwa wojny przyjęła druga Izba 51 głosami wniosek deputacyi, względem odrzucenia tego a wyrobienia innego nowego i odmiennego budżetu. W końcu zaproponował minister wojny tajne posiedzenie.

— Dnia 8. b. m. w południe przybył pełnomocnik turecki przy konferencyi paryskiej, Fuad Basza, pociągiem wiedeńskim do Wrocławia, a o godzinie 2. udał się osobnym pociągiem w dalszą podróż do Berlina.

Gota, 5. maja. Na wczorajszym posiedzeniu deputowanych miejskich przyzwolono na petycyę rady miejskiej do sejmu gotajskiego o wydanie rozporządzenia, by niedozwolono na przyszłość gry hazardowej podczas zwykłych w tem mieście rozrywek strzeleckich i redut teatralnych. Kilkakrotne próby o zakazanie gry tej odrzuciła najwyższa władza krajowa bez żadnego uwzględnienia.

Rosya.

(Administracya kolonii.)

Petersburg, 30go kwietnia. Pokąd istniały z troskliwością pielęgnowane stosunki rosyjskiej opieki względem chrześcijańskich poddanych Sultana, dopóty udzielał rząd Bułgarom przesiedlającym się z prawego brzegu Dunaju na rosyjską ziemię, osobną administracyę pod nazwą „Administracya kolonistów z za Dunaju.“ Po ostatniej wojnie a mianowicie od nowej regulacyi granicy zerzczono się nie tylko rozszerzenia tej administracyi, ale nawet przeistoczono z niej jakimś ograniczeniem w administracyę bułgarskich kolonii w Bessarabii. Tej władzy poruczono miejscową administracyę w teraźniejszych granicach Rosyi pozostałych kolonistów przesiedlonych z za Dunaju, oraz stoi ta administracya pod zarządem opiekuńczego komitetu zagranicznych kolonistów w południowej Rosyi.

Montenegro.

(Chorągwie czarnogórskie.)

W Kataro przyrządzają obecnie z rozkazu księcia Czarnogóry maństwo chorągiewek. Kolor tych chorągiewek jest zwykły trójkołor sławiański, na środku chorągiewek znajduje się lwia głowa symbol dawnego władcy Rascyi, a przodka teraźniejszego księcia Czarnogóry. Te chorągwie zostaną rozdane pojedynczym powiatom Czarnogóry, Berdy i nowym w czasie ostatniego powstania do Czarnogóry przyłączonym prowincyom Hercegowiny. Co 100 ludzi otrzymają jedną taką chorągiew. Dotąd jeszcze niewiedzą stanowczo, kiedy będzie miał książę ustną konferencyę z komisarzem Porty Kemal Effendi. Pisemna korespondencya trwa między nimi ciągle jeszcze. Nieprzyjacielskie kroki wprawdzie ustały ale oraz wszelka komunikacya i handel.

Wyspy Jońskie.

(Żądania lorda komisarza uchylone.)

Na wzniesienie fortyfikacyi zażądał lord nadkomisarz jońskich wysp od gminy Korfu odstąpienia pagórka położonego na przeciw miasta oraz potrzebnego przytem zniesienia kilku domów w mieście. Gmina wzbierała się tego, a senat wniósł przeciw temu żądaniu przedstawienie. Oczekują w Korfu przybycia floty pod dowództwem lorda Lyons.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Tryest, 11. maja. Paropłytem Lloyda „Australia“ nadeszła dziś następująca najnowsza poczta zamorska:

Bombaj, 9. kwietnia. Nagroda za przystawienie Nany Sahiba została podwyższona z 50.000 rupiów na jeden Lack. Także w południowej krainie Mahratów wyznaczono cenę 10.000 rupiów na kilku powstańców. Jenerał Roberts obsadził Kotaję 30. marca. Jeden z fortów u wybrzeża Kattiwaru zdobyli Anglicy dnia 4. kwietnia. Montgomery został mianowany cywilnym komisarzem w Luknowie.

Londyn, 11. maja. Na wczorajszym posiedzeniu parlamentu zapowiedzieli lord Shaftesbury w Izbie wyższej a Cardwell w niższej wotum nagany przeciw gabinetowi za zganienie proklamacyi Canninga, co osłabiło jego powagę.

W Izbie niższej proponował lord Russell, odrzucić poprawkę Izby wyższej co do przysięgi Izraelitów, i Izba przyjęła ten wniosek 263 głosami przeciw 250. Dalej proponował Russell, złożyć z członków obu izb komitet konferencyi, do którego radził Duncombe zaprosić pana Rothschilda. Dyskusya nad tym wnioskiem została odroczone. Rozprawa między Malmesburym i lordem Alderley względem linii telegraficznej na Austryę skończyła się na niczem.

Paryż, 11. maja. Książę następcy tronu wirtenberskiego ma przybyć jutro.

Turyń, 10go maja. Dziennik *Italia del Popolo* został 8. b. m. znowu skonfiskowany. — Wczorajsza *Unione* podaje wyrok trybunału apelacyjnego z potwierdzeniem kary, na jaką trybunał prowincjonalny skazał *Biancheo Giovini*. — Na posiedzeniu Izby z 6. b. m. interpelował Buffa hrabiego Cavour w sprawie „Cagliari“, a mianowicie względem oznajmionego telegrafem przyjęcia propozycyi pana Malmesbury. Cavour odpowiedział, że depesza ta jest mylna; on sam wskazał panu D'Azeglio w Londynie trzy drogi, ale niewie jeszcze, którą z nich obrano. Buffa mniema, że nie Piemont przyjął propozycyę Anglii, lecz odwrotnie. Cavour dodał, że rząd sardyński przyjął niejako teoretycznie rady ministeryum angielskiego, i na tej podstawie podał mu projekt do praktycznego działania.

Turyń, 11. maja. Jak donoszą tutejsze dzienniki, miał baron Seebach odjechać wczoraj dla powitania księżny z Genuy do Villa Stresa a ztamtąd na Genewę do Paryża. — Festyn konstytucyi miał być bardzo świetny, ale ludność mały w nim brała udział. Tak samo było i w Genuy.

Malta, 3. maja. Flota admirała Lyons powróciła z Tuocetu i po krótkim wypoczynku wypłynęła znowu na morze. Nowy gubernator przybył 30. kwietnia.

Hongkong, 30. kwietnia. Stan Kantonu jest dość pomyślny. Dwór pekiński okazuje skłonność porozumieć się z cudzoziemcami.

Wiadomości handlowe.

(Targ Olomuniecki na woly.)

Olomuniec, 28go kwietnia. Na dzisiejszym targu było wszystkiego 62 sztuk bydła rzeźnego z Węgier i z Galicyi, a mianowicie przypędzili: Bern Herliczka z Samisza 14, Filip Freuberger z Sieniawy 18, Józef Komito z Kolbuszowa 11, a w mniejszych partjach 19 sztuk, i z całego spędu pozostało tylko dwie sztuki nie sprzedanych dla przesadnej ceny. W porównaniu z przeszłym tygodniem spadły nieco ceny, tak że cętnar mięsa wypadła na 50 złr. 30 kr. Ceny były następujące: Najwyższa za parę wołów wagi 1080 E mięsa i 200 E łożu 737 złr. 30 kr. w. w.; najniższa 280 E mięsa i 20 E łożu 280 złr. w. w.; cena przeciętna z 53 sprzedazy wypadła na 710 E mięsa i 80 E łożu 416 złr. w. w.

Kurs lwowski.

Dnia 12. maja.

	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski . . . . . mon. konw.	4	44	4	47
Dukat cesarski . . . . . " "	4	48	4	51
Półimperał zł. rosyjski . . . . . " "	8	18	8	22
Rubel srebrny rosyjski . . . . . " "	1	36	1	37
Talar pruski . . . . . " "	1	32½	1	34
Polski kurant i pięciozłotówka . . . . . " "	1	10	1	11
Galicyj. listy zastawne za 100 złr. } bez kuponów	79	33	79	51
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne } " "	79	42	80	18
5% Pożyczka narodowa . . . . . " "	83	30	84	6

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 12. maja.

	złr.	kr.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po	—	—
" sprzedał " " 100 po	80	—
" dawał " " za 100	79	30
" żądał " " za 100	—	—
Wartość kuponu od 100 złr.	1	27½

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 11. maja o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% 84½ - 84¼. — Pożyczka z r. 1851 S: B. 5% 95 - 95½. Lomb. wen. pożyczki z 5% 97½ - 98. Obligacye długu państwa 5% 83½ - 83¼, det. 4½% 73½ - 73¼, det. 4% 65½ - 65¼. — Detto 3% 49½ - 50. Detto 2½% 41½ - 42, detto 1% 16½ - 16¼. Oblig. Glogn. z wypłatą 5% 97 - —. Detto Oedenburgs. z wypłatą 5% 96 - —. Detto Peszt. 4% 96 - —. Detto Medyol. 4% 95 - —. Obligacye indemn. niższ. austr. 5% 90 - 90½, detto węgier. 81½ - 81¼, — detto galic. 80¼ - 80¼, detto siedmiogr. 80 - 80½, detto innych krajów koron. 84 - 86. Oblig. bank. 2½% 64 - 64½. Pożyczka loter. z r. 1834 312 - 314. Detto z roku 1839 129½ - 129¼. Detto z r. 1854 109½ - 109¼. Renty Como 15½ - 15¼. Galic. list. zastawne 4% 78 - 79. — Póln. Oblig. Prior. 5% 87 - 87½. — Glognickie 5% 80½ - 81. Obligacye Dun. żegl. par. 5% 86 - 87. — Oblig. Lloydów (w srebrze) 5% 88 - 89. 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po 500 frank. za szt. 109 - 110. — Akcy bank. narodowego 975 - 976. — Akcy c. k. aprzyw. towarzystwa kred. 242½ - 242¼. Akcy niż. austr. tow. eskomp. 114½ - 114¼. — Detto Budzyńsko-Lincko-Gmündzkiej kol. — —. — Detto póln. kolei 173½ - —. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. 275½ - 276. Detto kolei ces. Eliz. po 200 złr. z wpłatą 30% 100½ - 100¼. — Detto Połud.-pólnocn. niem. komunikacyjnej kol. żel. 91½ - 92. — Detto cisainskiej kolei żel. 100 - 100¼. Detto Lomb.-wen. kol. żel. 246 - 247. Detto Cesarza Franc Józ. wschod. kol. żel. 188 - 188½. Detto losy tryest. 110½ - 111. Detto tow. żegl. parowej 544 - 546. Detto 13. wydania 101½ - 101¼. Detto Lloydów 372 - 375. Peszt. mostu łańcuch. 59 - 60. Akcy młyna parowego wiad. 68 - 70. Detto Pressh.-Tyrnawskiej 1. wydania 19 - 20. — Detto 2. wydania 29 - 30. Esterhazego losy 40 złr. 82½ - 82¼. Windischgrätz losy 25½ - 25¼. — Waldsteina losy 27½ - 27¼. Keglevicha losy 15 - 15¼. — Ks. Salma losy 42½ - 42¼. St. Genois 39½ - 39¼. Palfego losy 38½ - 38¼. Clarego 37½ - 37¼. Amsterdam 2 m. 88 l. — Augsburg Uso 105¼. Bukareszt 31 T. 262½. Konstantynopol 31 T. —. — Frankfurt 3 m. 105¼ l. —. — Hamburg 2 m. 77½. Liwurna 2 m. 105¼. Londyn 3 m. 10 - 17. —. — Medyolan 2 m. 105¼. — Paryż 2 m. 123¼. Cesarskich ważnych dukatów agio 7½ - 7¼. Dto koron. 14 11 - 12. Napoleonsdor 8 16 - 17. Angielskie Sover. 10 18 - 19. Imperyal Ros. 8 27 - —. Srebro —.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 12. maja.

Oblig. długu państwa 5% 83½; losowane obligacye 5% —; obligacye długu państwa 4½% —; 4% 65½; 3% —; 2½% —; pożyczka loteri.

z r. 1834 —; z r. 1839 —; z r. 1854 109½; poż. nar. z r. 1854 84½. Ob banku — Akcy bankowe 975½. Akcy zakładu kredytowego 242½. — Akcy kolei póln. po 1000 złr. 1730. Austr.-franc. akcy kolei żelaz. po 500 fr. z wypłatą w ratach —; detto z pełną wpłatą 279½; — kolei żelazna lomb.-wenecka —. Akcy kolei nadejskiej —. — Kolej cesarzowy Elżbiety —. Kolej połud. póln. komunikacyjna —. Akcy żeglugi parowej na Dunaju po 500 złr. —. Akcy żegl. parowej Lloydów po 500 złr. —. Akcy niższ.-austr. To-warzystwa eskomp. po 500 złr. —. Galic. listy zast. 4% —. Oblig. indemn. niż.-austr. —; detto innych krajów koron. —; — detto galicyj. 80½. — detto węgierskie 81½. Amsterdam —. Augsburg 105¼. — Bukareszt 262. — Konstantynopol 464½. Frankfurt 105¼. Hamburg 77½. Lipsk —. Liwurna 105½. Londyn 10 - 17. — Medyolan 105¼. Marsylia 123¼. Paryż 123½. Agio duk. ces. 7½.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 12. maja.

Hotel rosyjski: PP. Jastrzębski St., z Brzeska. — Hr. Dunin Borkowski Alex., z Winniczek. — Hr. Golejewski Ant., z Harasymowa. — Hr. Miaczyński Mac., z Tyśmienicy — Przybyłowski Wład., z Krakowa. — Książ Puzyna Józef, z Krakowa.
Hotel europejski: P. Żurkowski August, z Horbacza.
Hotel Langs: P. Jasiński Kalixt, z Włoch.
Hotel Słowińskiego: P. Nahujski Antoni, z Czernicy.
Hotel podolski: P. Fontana Wine, c. k. kom. obw., z Złoczowa.
Dnia 12. maja.
Hotel rosyjski: PP. Hr. Skarbek Mieczysław Alf., z Magdalówki. — Mieczewski Konst., z Meksyza nowego. — Meyer Otto, c. k. rotm., z Brzeżan.
Hotel europejski: P. Zabielski Józef, z Przewodzcza.
Hotel Langs: PP. Bogdanowicz Mich., z Kosowa. — Szczepański Fr., z Stanisławowa. — Br. Denos Teod., c. k. rotm i Winkler Antoni, c. k. podpułkownik, z Gródka.
Hotel angielski: PP. Br. Brunicki Piotr, z Lubinieca. — Janko Henr., z Hoszan. — Kołaczkowski Ad., z Akamaniec.
Do Krynickiego: P. Węglowski Apol., z Jordanówki.
Do Leszczyńskiego: P. Matkowski Józef, z Książoluki.
Pod koleją żelazną: P. Biliński Jan, z Huty obedyńskiej.
Do domu prywatnego: P. Ks. Poniński Kalixt, z Czerwonogrodu.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 12. maja.

PP. Bochiński Wiktor, do Żurawna. — Berstedt Fer., c. k. porucz., do Żółkwi. — Czajkowski Adolf, do Bórki. — Ehrenberger Ant., c. k. rotmistrz, do Żółkwi. — Jasiński Ks., do Rosyi. — Kees Adolf, c. k. rotm., do Żółkwi. — Pollak Alex., c. k. major, do Węgier. — Philip Fr. c. k. prz. pow., do Komarna. — Pawlikowski Leander, do Majdanu. — Ruiz Józ., c. k. podporucz., do Żółkwi. — Suchodolski Leon, do Sosnowa. — Hr. Spanochi Jul., c. k. rotm., i Schützenau Wine, c. k. aud., do Żółkwi. — Siemianowski Fr., do Simiginowa. — Tartakowski Alojzy, do Drohomysła. — Ujejski Edw., do Melny. — Br. Wimersperg Wine, c. k. podporucz., do Żółkwi. — Hr. Piniński Leon, do Grzymałowa. — Hr. Ożarówski Konst., do Łackiego. — Listowski Józ., do Kątów. — Hr. Lanckoroński Teodor, do Poddubiec. — Denison Piotr, c. r. marsz. szł., do Paryża.
Dnia 13. maja.
PP. Borecki Lud. Leon, do Kronicy. — Bromirski Er., do Tarnorudy. — Fontana Wine, c. k. kom. obw., do Komarna. — Górski Wine, do Lipicy górnej. — Janicki Rysz., do Tarnopola. — Meciński Fr., do Huty zielonej. — Procki Jan, do Nadworzec. — Ulaniecki Wład., do Słobódki. — Strachócki Józef, do Winnik. — Zaremba Bol., do Oskreszyniec. — Zakrzewski Ant., do Krużyk.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 11. maja.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	323.48	+ 7.0°	80.0	połud.-zach. sł.	pochmurno
2. god. popoł.	323.06	+ 11.0°	65.3	zachodni "	" "
10. god. wiecz.	323.74	+ 6.9°	88.3	" "	" "

Miejscami deszcz i grad 0...89.

T E A T R.

Dziś dramat polski w 5 aktach pod tytułem: „Nareyz.”
Jutro opera niemiecka: „Ernani.”

Dnia 12. maja 1858 roku wyciągnięto w c. k. urządzie loteryjnym lwowskim następujące pięć liczb:

19. 36. 52. 17. 33.

Przyszłe ciągnięcia nastąpią dnia 22. maja i 2. Czerwca 1858 r.

KRONIKA.

Dyrekcya Towarzystwa ku wykształceniu muzyki w Galicyi podaje niniejszem do wiadomości P. T. członków Towarzystwa, że na mocy uchwały wydziału z dnia 11. b. m. postanowiono względem wstępu na sześć przepisanych statutami koncertów Towarzystwa co następuje:

Po pierwsze. Każdy członek Towarzystwa wspierający lub wykonywający ma według statutów prawo odebrać z kasy Towarzystwa sześć biletów zabezpieczających mu wolny wstęp na tegoroczne koncerty Towarzystwa.

Te bilety bezpłatne, z których każdy służy na jeden koncert, wydają się tylko w miarę uiszczonych statutami przepisanej rocznej wkładki i mają być oddawane bileterowi na wstępie do sali koncertowej.

Po wtóre. Każdy wspierający lub wykonywający członek Towarzystwa, jeżeli złożył wkładkę roczną statutami przepisaną, ma prawo, za złożeniem ceny abonamentu w kwocie 2 złr. m. k. kazać sobie wydać z kasy Towarzystwa sześć biletów abonamentowych, t. j. na każdy z sześciu koncertów po jednym

biletie. Ten abonament przysługujący jedynie członkom Towarzystwa przyjmowany będzie w kasie Towarzystwa tylko do końca maja r. b. Po upływie tego terminu wydawane będą pojedyncze bilety wstępne tylko po 1 złr. m. k. Używane dotychczas karty roczne niebędą już odąd wydawane.

Od Dyrekcji Towarzystwa ku wykształceniu muzyki w Galicyi.
Lwów, dnia 12. maja 1858.

W Irlandyi umarł patriarcha zielonych wysp Mr. James Nolan Knockin-drane urodzony w roku 1742 zatem w wieku 116. Sędziwy wiek zjednął mu tak wielką sławę, że Królowa Anglii chciała mieć jego fotograficzny wizerunek, od tego czasu odwiedzali go goście z bliska i daleka. Prócz rzeźwości nie było w nim nic tak osobliwego. Całe swe życie przepędził na dzierzawie w dobrach p. Carl of Besborougha, żył bardzo skromnie i codziennie zimną wodą zlewał sobie głowę. Zgasił w pośród swoich bez widocznego cierpienia.